

Коринфдегилеге язылган биринчи кагъыз

Бу кагъызын Павел Эфесде турагъан заманында язгъан. Шондан бираз алдын, ят халкылагъа Сююнч Хабарны билдирмек учун чыкъгъан экинчи сапарыны вакътисинде, о Коринф деген грек шагъарда Исагъа иман салгъанланы жыйынын къургъан. Элчи Коринфден гетген сонг, янгы жыйынны алдында бир тюрлю четимликлер тувулунгъан. Павел Коринфдегилеге кагъыз язмаса бирдокъда ярамай деп гысап эте. Кагъызында о жыйынны ортакъчылары Исагъа иман салгъанлагъа лайыкълы болмагъан юрюшлеге ёл берме тюшмейгенин айта.

Коринфдегилени кёплери Павелни элчи гысапда къабул этмейгенлик масъаланы бирден-бир четимлешдирген. Олар экмек бёлюв адатны герти маънасын англамагъанлар ва къайсы ёлбашчыгъа артыкъ гюрмет этме тюшегенликни гъакъында эришгенлер. Исагъа иман салгъан коринфдилени бирлери ялгъан аллагълагъа кърбан этилген этни ашамагъа ярайгъанын-ярамайгъанын билмегенлер. Олар бир-бири булан ватандашлыкъ дуванлагъа чыкъгъанлар, уягълюлени бузулувуна, пасатлыкъгъа ёл кёйгъанлар, гъатта оланы арасында Месиgни тувмакълыгъын инкар этегенлери де болгъан. Жыйын ярплашмасын учун, Павел онда тувулунгъан эришивлю масъалаланы бирлерини устюнде тындырыкълы кюйде токътай. Бир вакътини ичинде о иманны кёп кюрчю масъалалары гъакъда да сёйлей. Исаны мисалгъа гелтире туруп, Павел Огъар иман салгъан коринфдилени масъалаларын чечмеге къарай. О гысаплайгъан кюйде, Месиgни инсанлагъа бакъгъан якъдагъы сююво жыйынны ортакъчыларыны арасындагъы аралыкъланы ойлчевю болуп токътамагъа тарыкъ.

Башлангъы саламлар

1 ¹Аллагъны буйругъу булан Иса Месиgни элчиси болгъан мен Павелден ва иман кърдашыбыз Сосфенден ²Исагъа иман салгъанланы Коринфдеги жыйынына салам! Мен Иса Месиgден таба юреклери та-залангъан, Аллагъныки болмакъ учун танглангъан ва гъар ерде бары халкъ булан бирче Раббибиз Иса Месиgни атын тутгъанлагъа язаман. О бизин Раббибиз ва оланы Раббиси.

³Атабыз Аллагъдан ва Раббибиз Иса Месиgден сизге рагъму ва паракъатлыкъ болсун!

⁴Аллагъны Иса Месиgден таба сизге берилген рагъмусу учун сизин гъакъыгъыздан токътавсуз Аллагъыма шюкюр этемен. ⁵Неге тююл де, сиз гъар сёйлевюгюзде, гъар тюрлю билгенигизде ва гъар затда Ондан таба бай болдугъуз. ⁶Шо буса Иса Месиgни гъакъындагъы мен айтгъан затлар гъакъ герти экенин гёрсете. ⁷Гъали буса ругъ савгъатлардан сизге гъеч бир етишмейгени ёкъ, сиз де Раббибиз Иса Месиg къачан гелер экен деп къаравуллап токътагъансыз. ⁸Раббибиз Иса Месиg къайтып гележек гюн сизин гиши сёз табып болмасдай болмакълыгъыгъызны ахыргъа ерли беклешдирежек. ⁹Сизин яшавугъузну Озюню Уланы болгъан Раббибиз Иса Месиg булан ортакъ этмеге чакъыргъан Аллагъ аминдир!

Бирликге чакъырыв

¹⁰Барыгъыз да бир-биригиз булан кыйышывлу яшасын учун ва арагъызда эришивлюк болмасын учун, Раббибиз Иса Месиgни аты булан ялбараман сизге, кърдашлар. Мен сиз ойларыгъызда да, муратларыгъызда да бир болгъаныгъызны сюемен. ¹¹Гъей кърдашларым, Гъилойну уюндегилер магъа берген хабарлардан мен сизин арагъызда эришивлюклер барны билдим. ¹²Мен айтма сюегеним, сизин бирлеригиз: «Мен Павелни яныман», яда «Мен Аполлосну яныман», яда «Мен Петерни яныман», яда «Мен Месиgни яныман», — деп айтып юрюйсюз.

¹³Месиg де шолай бёлюндюмю дагъы? Сизин учун хачгъа илинген Павелми эди дагъы? Сиз Павелни аты булан, сувгъа чомдуртуп, озыюгюзню Аллагъгъа тапшуртдугъузму дагъы? ¹⁴Криспден ва Гайдан башгъа сизин гъеч биригизни де мен сувгъа чомуп, Аллагъгъа тапшурмадым. Шо зат саялы мен Аллагъгъа шюкюрлюк этемен. ¹⁵Мени атым булан сизин шолай Аллагъгъа тапшургъан деп бирев де айтып болмас. ¹⁶Стефанасны ва ону уюндегилерин де мен шолай Аллагъгъа тапшурдум, амма дагъы гъеч гишини тапшургъаным мени эсимде ёкъ. ¹⁷Мени Месиg, башгъаланы сувгъа чомуп, Озюне тапшурма тююл чю, Сююнч Хабарны билдирмеге йиберди. Месиgни хачы кудратдан магърюм къалмасын учун, инсанны гъакъылыны тили гери уруп, шо Сююнч Хабарны билдиремен.

Аллагъны къудраты ва гъакъыллыгы Месигъдир

¹⁸ Хачдагъы оylumню гъакъындагъы уйретив оylumню ёлу булан юрюйгенлер учун авлиялыкъдыр, бизин, къутгъарылывну ёлу булан юрюйгенлер учун буса о Аллагъны къудратыдыр. ¹⁹ Сыйлы Язывларда булай язылгъан:

Алимлени билимлерин ёкъ этермен, гъакъыллыланы

гъакъыллыгы болмагъандай этермен.

²⁰ Къайдадыр гъакъыллы? Къайдадыр алим? Къайдадыр бу девюрню ойчусу? Аллагъ бу дюньяны гъакъыллыгыны бары авлиялыкъын аян этмедими дагъы? ²¹ Аллагъны гъакъыллыгыны себебинден дюнья оюзюню гъакъыллыгы булан Аллагъга тюшонмеген. Шо саялы да Аллагъ биз билдиреген уйретивню «авлиялыкъына» инанагъанланы къутгъармакъ учун сайлагъан. ²² Ягъудилер муъжизатлар гёрсетмекни тилейлер, ят халкълар буса гъакъыллыкъ ахтаралар. ²³ Биз хачгъа илинген Месигъни гъакъында уйретебиз. Шо уйретив ягъудилеге тогъас болуп токътай, ят халкълар буса ону авлиялыкъ деп гысаплай. ²⁴ Аллагъны янындан чакътырылгъан ягъудилер ва ят халкълар учун буса Аллагъны къудратын ва Аллагъны гъакъыллыгынын гёрсетген Месигъдир! ²⁵ Аллагъны «авлиялыкъы» инсанланы гъакъыллыгындан эсе оърдедир, Аллагъны «гючюзлюгю» буса инсанны гючлюлюгюнден эсе гючлюдюр.

²⁶ Къардашлар, Аллагъ чакътыргъан заманда, сиз кимлер болгъаныгъызны эсге алып къоюгъуз: инсан оылчевлерине гёре алгъанда, сизин арагъызда гъакъыллылар кёп тюгюл эди, гючлюлер кёп тюгюл эди, белгили тухумлардан чыкыгъанлар кёп тюгюл эди. ²⁷ Амма гъакъыллыланы биябур этмек учун, Аллагъ дюньяда авлиялар деп гысапланагъанланы сайлады; гючлюлени биябур этмек учун буса, дюньяда гючюзлер деп гысапланагъанланы сайлады. ²⁸ Аллагъ дюнья учун umpагъатсыз деп гысапланагъан белгисиз тухумлардагъыланы ва налатлангъанланы сайлады. Аллагъ шону дюнья учун umpагъатлы деп гысапланагъанланы umpагъатсыз деп гысапланагъанлагъа айландырмакъ учун этди. ²⁹ Шо саялы Аллагъны алдында бирев де макътанмагъа болмас! ³⁰ Аллагъ чы сизин Иса Месигъ булан бирикдирип къойду! Аллагъ Исаны бизин гъакъыллыгыбыз этди. Исадан таба юреклерибиз тазаланды, муъмин болдукъ ва азат этилдик. ³¹ Шолай болгъан сонг, Сыйлы Язывларда язылгъан кюйде: «Ким макътанмагъа сюе буса, Раббибиз этгени булан макътансын!»

Павел хачда ольтюрюлген Месигъни хабарын билдире

2 ¹ Къардашлар, Аллагъны сырын сизге ачагъан заман мен сизин яныгъызгъа оюзюню гъакъылымны кёплюгюн яда алив сёйлеп болагъанымны гёрсетмек учун гелмеген эдим. ² Мен сизин булан болгъан чакъы заман Иса Месигъден ва янгыз Ону хачгъа илинип оймеклигинден

башгъа бир затны да билме къарамадым. ³ Гелегенде де, мен гючюзлюкде, къоркъув булан ва бек титирей туруп гелдим. ⁴ Мени уйретивюм ва сёйлевюм инандырагъан ва гъакъыллы сёзлер булан тюгюл, Аллагъны Ругъуну къудратына асалангъан далиллер булан айтылды. ⁵ Шо заман сизин иманыгъыз да инсанланы гъакъыллыгына тюгюл, Аллагъны къудратына асаланар.

⁶ Гъакъыллы сёзлени буса биз ругъ якъдан чыныкыгъанланы арасын да сёйлейбиз. Амма бу гъакъыллылыкъ не бу дюньяны, неде бу дюньяны гъечге айлана барагъан гъакимлерини гъакъыллыгы тюгюл. ⁷ Шону орнуна биз Аллагъны сырлы гъакъыллыгынын сёйлейбиз. Шо буса дюнья яратылмагъа башлангъынча да алдын яшырылып тургъан гъакъыллылыкъ. Шо гъакъыллылыкъ бизин макътавлугъубуз учундур. ⁸ Бу дюньяны гъакимлеринден гъеч бири де ону англамады. Эгер анлагъан эди буса, макътавлу Раббибизни хачгъа илмес эдилер. ⁹ Амма Сыйлы Язывларда язылгъаны йимик:

Оюзю сюегенлер учун Аллагъ гъазирлеген затланы гъеч бир гёз гёрмеген, гъеч бир къулакъ эшитмеген, гъеч бир инсанны юрегине гелмеген.

¹⁰ Аллагъ оланы бизге Оюзюню Ругъу булан ачды. Аллагъны Ругъуна буса гъар зат белгили. О Аллагъны яшырылгъан сырларын да ахтара. ¹¹ Инсанны ойларын ону ичиндеги ругъундан башгъа дагъы ким билмеге болур? Шону йимик, Аллагъны ойларын Ону Ругъундан башгъасы билме болмас. ¹² Биз буса бу дюньяны ругъун алмадыкъ, Аллагъ бизге савгъат этген бары да затгъа тюшонмек учун, О бизге Ругъун Оюзю берди. ¹³ Аллагъны Ругъу булангъылагъа ругъ булан байлавлу затланы англатабыз. Буланы биз инсанны гъакъылы уйретген сёзлер булан тюгюл, Аллагъны Ругъу уйретген сёзлер булан сёйлейбиз. ¹⁴ Оюзюнде Аллагъны Ругъу ёкъ адам Ругъдан гелеген затны къабул этмес. Огъар шо авлиялыкъ чы дагъы ва о шону англама болмас, неге тюгюл де шогъар къыймат янгыз Ругъну кёмеклиги булан берме болар. ¹⁵ Инсанда Аллагъны Ругъу бар буса, о гъар затгъа къыймат берип болур, ону оюзюне буса бирев де къыймат берип болмас.

¹⁶ *Неге тюгюл де, Раббибизни гъакъылына тюшонюп ва Огъар насигъат берип болагъан кимдир?*

Бизде буса Месигъни гъакъылы бар.

Жыйындагъы ярлашыв

3 ¹ Гъей къардашлар, мен де сизин булан ругъ якъдан чыныкыгъан адамлар булан сёйлейгенде йимик сёйлеп болмадым. Бу дюньяны адамлары булан, Месигъни ёлуна янгы аякъ басгъан яшлар булан сёйлейгенде йимик сёйледим. ² Мен сизин сют ичирип сакъладым, неге

түгюл сизин уллулар ашайганны ашамагъа гүчюгюз чатмай эди. Сиз гъали де уллулар ашайганны ашамагъа болмайсыз. ³Сиз гъали де бу дүньядансыз. Арагъызда гүчюлюк ва эришивлюклер болуп тургъан чакъы, оьзюгюзню бу дүньяны адамлары йимик тутмаймысыз дагъы? ⁴Сизин бирлеригиз: «Мен Павелни яныман», яда башгъаларыгъыз: «Мен Аполлосну яныман», — деп сөйлейгенде, бу дүньядагъы оьзгелерден сизин негиз башгъадыр дагъы?

⁵Шолай болгъанда, Аполлос кимдир? Павел кимдир? Биз янгыз бир күүлукъчуларбыздыр. Бизин кемегибиз булан сиз Иса Месигъге иман салдыгъыз. Аллагъ бизин гъарибизге кютмек учун күүлукълар тапшурду. ⁶Мен урлукъ чачдым, Аполлос сугъарды, амма Аллагъ буса оьсдюрю. ⁷Ашлыкъ чачагъан ва ону сугъарагъан агъамиятлы түгюл, янгыз оьсдюреген Аллагъ агъамиятлы. ⁸Урлукъ чачгъанны ва сугъаргъанны мурады бир. Гъариси төкген загъматына гөре гъагъын да алып. ⁹Биз бирче Аллагъ учун ишлейбиз. Сиз буса Аллагъны авлагъысыз, Аллагъны бинасысыз.

¹⁰Аллагъны зор яхшылыгъы булан магъа берилген тапшурувгъа гөре, мен, гъакъыллы кьурувчу этеген кюйде, бир башлап кюрчюсюн салдым, башгъасы шону уьстюнде кьура. Амма гъариси бина нечик кьурулагъанына тергев этме герек бола. ¹¹Бирев де салынгъанындан къайры гъеч башгъа кюрчю салып болмас, о кюрчю буса Иса Месигъдир. ¹²Шо кюрчюню уьстюнде бирев алтындан, гюмюшден, кыйматлы ташлардан, такътадан, биченден яда саламдан бина кьурмагъа бола. ¹³Ишлейген гъар кимни иши ачыкъ болажакъ гюн етишер. Шо гюн бары да затны ачыкъ этежек, неге түгюл о ялын булан гележек. Шо ялын буса гъар ким кютген ишни тергеп къарайгъан бир сынава болажакъ. ¹⁴Кимни кьургъан бинасы сынавадан оьтсе, шону кьургъан адам алапа алажакъ. ¹⁵Кьургъан бинасы яллап къалса, о зарал гөрежек ва алапасыз къалажакъ. О оьзю кьутгъарылажакъ, амма ялынны ичинден оьткуп чыкыгъанда йимик болажакъ.

¹⁶Сиз Аллагъны ибадатханасы экенигизни ва Аллагъны Ругъу сизин ичигизде яшайганны билмеймисиз? ¹⁷Аллагъны ибадатханасын дагъытгъан гишини Аллагъ дагъытажакъ. Аллагъны ибадатханасы сыйлыдыр. Шо ибадатхана да сизсиз.

¹⁸Оьзюгюз оьзюгюзню алдатмагъыз. Ким бу дүньяда оьзюн гъакъыллы деп санай буса, гертилей де, гъакъыллы болмакъ учун, о «авлия» болма герек. ¹⁹Неге түгюл де, бу дүньяны гъакъыллылыгъы Аллагъны алдында авлиялыкъдыр. Сыйлы Язывларда язылгъаны йимик:

Гъакъыллыланы Аллагъ оьзлени гъилласы булан тутта.

²⁰Дагъы да булай язылгъан:

Гъакъыллыланы ойлари бош зат экени Раббиз биле.

²¹Шогъар гөре бирев де инсанлар булан макътанмасын. Неге түгюл де, бары да зат сизинкидир: ²²Павел, Аполлос, Петер, дүнья, яшав, оьлюм, гъалиги ва гележек заман — бары да зат сизинки. ²³Сиз де Месигъни-кисиз, Месигъ де Аллагъныки.

Аллагъны элчилерини күүлукъ этивю

4 ¹Булайлыкъда, инсанлар бизин Месигъни күүлукъчулары ва Аллагъны сырлы гъакъ гертиликлери инанылгъан адамлар деп танысынлар. ²Шо заман инанылгъан адамланы гъарисинден буса оланы амин болмакълыгъы талап этиле. ³Сиз яда оьзге инсанлыкъ дуван магъа нечик дуван этежеги мени бары да затдан аз ойлашдыра. Мен гъатта оьзюм оьзюме де дуван этмеймен. ⁴Мени намусум таза. Шолай демек мени бир айыбым да ёкъ демек түгюл. Амма магъа Дуванчы Оьзю Раббиздир. ⁵Шо саялы, Раббиз гелип битгенче, бир затгъа да алданокъ дуван этмегиз. О Оьзю гелип йибери, къарангылыкъда яшырылып турагъан затланы уьстюн ачажакъ ва юреклеригиздеги талпынвларыгъызны аянгъа чыгъаражакъ. Шо заман гъар инсан Аллагъдан оьзюне лайыкълы болгъан макътавну алажакъ.

⁶Гъей къардашлар, мен сизин пайдагъыз учун буланы магъа ва Аполлосгъа гөре кьоллап айтдым, бизден мисал алып, сиз: «Язылгъан затдан ари чыкъма тарыкъ түгюл», — деген затны англасын деп. Шо заман сиз биревден биревню артыкъ гөрмежексиз. ⁷Сиз башгъалардан артыкъ деп ким айта? Аллагъ бермеген сизин негиз бар экен? Шолай буса, башгъа бирев савгъат этип берген зат булан неге макътанасыз дагъы?

⁸Гъали сизин оьзюгюзге тарыкъ болагъан бары да затыгъыз бар! Сиз бай болдугъуз! Бизсиз де сиз пачалар болдугъуз! Гертилей де, сизин пачалар болгъаныгъызны мен нечакъы да сюер эдим, балики, шо заман сизин булан бирче биз де пачалар болуп къалар эдик! ⁹Амма, мен ойлашагъан кюйде, Аллагъ бизге, элчилеге, оьзлеге майданда оьлме къарар чыгъарылгъан адамлар гъисапда, лап да ахырынчы ерни гөрсетген. Сав дүньягъа — малайиклеге де, инсанлагъа да — биз тамашагъа токътадыкъ. ¹⁰Биз Месигъ учун авлиябыз, сиз буса Месигъ булан гъакъыллысыз! Биз гючсюзбюз, сиз буса гючлюсюз! Сиз абурлусуз, биз буса абурсузбюз. ¹¹Биз гъалиге ерли де ач, сувсап ва ялангъач къалгъанбыз. Бизин токъалайлар, бизин барып гирме ерибиз де ёкъ. ¹²Оьзюбюзню кьолларыбыз булан яманокъ загъмат төгебиз. Бизин сөгелер, биз буса олагъа Аллагъны яхшылыгъын ёрап дуа этебиз. Бизин гъызарлайгъанда, сабурлукъ этип турабыз. ¹³Бизин гъакъыбызда яман сөйлейлер, биз буса яхшылыкъ булан жавап беребиз. Бугюнге ерли биз бу дүньяны ташлангъан бир чөбюне айланып битгенбиз, аякъ тьупде тапталгъан бир чанг йимик болгъанбыз.

¹⁴ Мен буланы сизин илыкдырайым деп тююл, сизге оьзюмню сююмлю яшларыма йимик насигьат берейим деп язаман. ¹⁵ Месигьни ёлунда сизин минглер булан насигьатчыларыгьыз бар буса да, аталарыгьыз кёп тююл. Мен Иса Месигьни ёлунда Сююнч Хабарны кёмеги булан сизин атагьыз болдум. ¹⁶ Мен сизге тилеймен: менден уьлгю алыгьыз! ¹⁷ Шону учун Тимофейни сизин яныгьызгьа йиберемен. Раббизини ёлунда о мени сююмлю ва инамлы уланым. Месигьни ёлунда мен оьтген яшавну о сизин эсигизге салажакь. Бу буса мен гьар ерде, Исагьа иман салгьанланы гьар жыйынында уьйретеген затларыма кьыйышывлу геле.

¹⁸ Бирлери буса, мен сизин яныгьызгьа гелмес деп ойлашып, хохайланып токьтагьанлар. ¹⁹ Амма, Аллагь буюрса, узакь кьалмай мен сизин яныгьызгьа гележекмен. Мен сизин яныгьызгьа гелип, шо хохайланы сёзлери нечик экенни тююл, оланы гючю нечик экенни ачыкь этежекмен. ²⁰ Неге тююл де, Аллагьны гьакимлиги сёзлерден тююл, гючден асылы бола. ²¹ Сиз менден не сюесиз? Сизин яныгьызгьа таякь булан гелгенимни сюемисиз яда сююв ва саламат ругь булан гелгенимни сюемисиз?

Жыйындагьы пасатлыкьгьа кьаршы чыгьыв

С ¹ Сизин арагьызда, гертилей де, яман пасатлыкь, гьатта имансызланы арасында да кьаршы болмагьан кюйдеги пасатлыкь бар дей. Сизинкилерден бири гьатта оьгей анасы булан яшай! ² Яс этип йылайгьанны орнуна, сиз буса оьктем болуп хохаясыз! Шолай биябур ишни этеген адамны арагьыздан неге тайдырмадыгьыз? ³⁻⁴ Мен сизин арагьызда тююл бусам да, ругьум булан сизин буланман. Сизин яныгьызда болгьан адам йимик, шо ишни этген адамгьа Раббизини Исаны аты булан дуван этдим. Раббизини Исаны кьудраты булан сиз жыйылгьан заманда, мени ругьум да сизин арагьызда болуп, ⁵ шо адамны кьаркьарасы ёкь болсун учун, ону иблиге тапшуруп кьоюгьуз. Шоллукьда, Раббизини кьайтып гележек гюн ону ругьу кьутгьарылар.

⁶ Сизин макьтанакьаныгьыз яхшы тююл. Маяны бир гиччи гесеги де бютюн хамурну гёпюртегенин сиз билмеймисиз? ⁷ Янгы бир хамур болмакь учун, эсги маядан айрылып тазаланыгьыз. Гертилей де, сиз маясыз экмекге ошакь кьалгьансыз. Бизин Пасха кьурбаныбыз болгьан Месигь кьурбан этилди. ⁸ Бугьар гёре, гелигиз, эсги мая булан, гюнагьны ва яманлыкьны маясы булан тююл, таза юреклиликни ва гьакь гертиликни маясыз экмеги булан Пасха байрам этейик.

⁹ Кагьызымда мен сизге пасат ёлда юрюйгенлер булан кьатнашмагьыз деп язгьан эдим. ¹⁰ Олай демек бу дюньядагьы пасат юрюйгенлер булан яда сутурлар булан, яда уручулар булан, яда ялгьан аллагьагьа кьуулукь этегенлер булан демек тююл. Шолай буса, сиз бу дюньяны кьоюп гетмеге борчлу болур эдигиз. ¹¹ Гьакьыкьатда мен сизге булай

яздым: оьзю сизин иман кьардашыгьызман деп де айтып, пасат юрюйген яда сутур, яда ялгьан аллагьагьа кьуулукь этеген, яда бугьтан юрютеген, яда ичеген, яда урлайгьан адамлар булан кьатнашмагьыз. Шолай адам булан гьатта бир тепсиде де олтурмагьыз.

¹² Неге тююл де, Исагьа иман салгьанланы жыйыны булан байлавлугьу ёкьлагьа дуван этмек магьа кёп тарыкьмы дагьы? Тек сиз Исагьа иман салгьанланы жыйынындагьылагьа дуван этме тарыкь тююлмюсюз дагьы? ¹³ Жыйын булан байлавлугьу ёкьлагьа Аллагь дуван этежек. Сыйлы Язывларда булай язылгьан: «Пасат юрюшлюню арагьыздан кьувалагьыз».

«Бир-биригиз булан дувангьа чыкьмагьыз»

Б ¹ Иман кьардашы булан эришивлюклери болгьан сонг, масьаланы Аллагьны халкьыны алдында чечмей, кьайсыгьыз имансызлагьа дуван этдиресиз дагьы? ² Дюньягьа Аллагьны халкьы дуван этежекни сиз билмеймисиз дагьы? Эгер сиз дюньягьа дуван этежек болгьан сонг, оьзюгюзю арагьыздагьы увакь-тюек эришивлюклени де оьзюгюз чечип болмаймысыз дагьы? ³ Биз малайиклеге де дуван этежегизини сиз билмеймисиз дагьы? Гьар гюнлюк ишлеге дуван этме чи хасокьда болабыз! ⁴ Шолай ишлеге байлавлу эришивлюклер тувулунгьан сонг, неге сиз оланы жыйын булан байлавлугьу ёкьлагьа дуван этме бересиз дагьы? ⁵ Бу не илыкь ишдир! Арагьызда иман кьардашларыгьызны бир-бири булан байлавлу эришивлюклени ёрукьгьа салмагьа болагьан бир гьакьыллы адам да ёкьму? ⁶ Иман кьардаш иман кьардашы булан дувангьа чыгьа, олагьа буса имансызлар дуван эте!

⁷ Сизин бир-биригиз булан дувангьа чыкьмакьлыгьыгьыз — толу йырылы! Адилсиз хатири кьалгьан кюйде турса кьолай тююлмю экен? Магьрюм кьалгьан кюйде турса кьолай тююлмю экен? ⁸ Сиз буса хатирин де кьалдырасыз, урлама да урлайсыз ... Кимни десегиз — оьзюгюзю иман кьардашларыгьызны!

⁹ Яда адилсизлер Аллагьны гьакимлигини тюбюне тюшмежегин билмеймисиз? Оьз-оьзюгюзю алдатмагьыз! Не пасатлыкь юрютегенлер, не ялгьан аллагьагьа кьуулукь этегенлер, не зиначылар, не эргишиге ювукьлукь этеген эргишилер, ¹⁰ не уручулар, не сутурлар, не ичкичилер, не бугьтанчылар, не ялгьанчылар Аллагьны гьакимлигини тюбюне тюшмежеклер. ¹¹ Сизин бирлеригиз де шо журадан эди. Амма сиз гюнагьлардан чайылдыгьыз, юреклеригиз тазаланды, Аллагь Раббизини Иса Месигьни аты булан, Оьзюню Ругьундан таба сизин кьабул этди.

«Пасатлыкьдан кьачыгьыз!»

¹² «Магьа не зат этмеге де ярай», — дейлер, амма бары да зат бизин учун пайдалы тююл. Дюр, «магьа не зат этмеге де ярай», амма бир зат

да бизин устюбюзде гьакимлик этме герек тьююл. ¹³ Аш кьурсакъ учун, кьурсакъ да аш учундур. Аллагъ буса экисин де ёкъ этежек. Амма кьар-кьара пасатлыкъ юрютмек учун тьююл, Раббибиз учун берилген, Раббибиз де кьаркьара учундур. ¹⁴ Аллагъ Оьзюню кьудраты булан Раббибизни оьлюмден тирилтди, бизин де тирилтежек.

¹⁵ Сизин кьаркьараларыгъыз Месигъни кьаркьарасыны санлары экени билмеймисиз дагъы? Сен де Месигъни кьаркьарасыны бир санын кьагъбаны бир саны этмеге сюемисен? Аллагъ сакъласын! ¹⁶ Кьагъба тиштайпагъа ювукълукъ этеген гиши ону булан бир кьаркьара болагъанны да сиз билмеймисиз? Сыйлы Язывларда: «Экею де бир кьаркьара болажакъ», — деп язылгъан чы. ¹⁷ Раббибиз булан бирлешеген гиши Ону булан бир ругъда болур.

¹⁸ Пасатлыкъдан кьачыгъыз! Инсан не гюнагъ иш этип кьойса да, гюнагъы кьаркьарагъа болмай. Тек пасатлыкъ этеген адам оьзюню кьаркьарасына кьаршы гюнагъ иш этедир! ¹⁹ Кьаркьараларыгъыз оьзюнде Аллагъ сизге берген Ругъу яшайгъан ибадатхана йимик экени, сиз де оьзюню оьзюнюгъа ес тьююл экенигиз белгили тьююлюм дагъы? ²⁰ Сизин кёп багъа кьыймат берип алды. Шогъар гёре Аллагъныки болгъан кьаркьараларыгъыз булан Ону макътавлугъун артдырыгъыз.

Уйленмекни яда уйленмей кьалмакъны гьакъында

7 ¹ Энни сиз язгъан затлагъа гелейим. Эргиши учун уйленмей турмакъ яхшыдыр. ² Амма бу дюньяда кёп пасатлыкъ баргъа гёре, гьар эркекни оьзюню кьатыны ва гьар кьатынны да оьзюню эри болсун. ³ Эри кьатынына, кьатыны да эрине бакъгъан якъда эр-кьатынлыкъ аралыкъларын кютсюн. ⁴ Кьатын оьзюню кьаркьарасына янгыз оьзю ес тьююл, ону еси эри де дюр. Шо кюйде эр де оьзюню кьаркьарасына янгыз оьзю ес тьююл, ону еси кьатын да дюр. ⁵ Дуа булан машгъул болмакъ учун, заманлыкъгъа бирев-бирев булан разилешип тьююл эсе, бир-биригизге ювукълукъ этивден магърюм кьалмагъыз. Сонг дагъы да ювукълукъ этигиз, неге тьююл де оьзюнюгъа энгип сакълап болмайгъаныгъыз саялы, сизин иблис алдатмасын. ⁶ Мен буланы буйрукъ гьисапда тьююл, маслагъат гьисапда айтаман. ⁷ Мен бары да инсанлар мени йимик болгъанны сюер эдим. Амма уйленивге бакъгъан якъда гьар адамгъа Аллагъ берген савгъат бар: бирисине — бир савгъат, башгъасына — башгъа савгъат.

⁸ Кьатыны гечингенлеге ва тул кьалгъанлагъа буса мени йимик янгыз турмакъ яхшыдыр деп айтмагъа сюемен. ⁹ Эгер оьзлени энгип сакълап болмай буса, уйленсинлер, неге тьююл гьасиретлигинден оьлюп турмакъдан эсе уйленмек яхшы.

¹⁰ Уйленгенлеге буса мен тьююл, Раббибиз кьатын эринден айрылмасын деп буюра. ¹¹ Эгер о айрылса, дагъы эрге бармасын яда кьайтып

оьзюню эри булан ярашсын. Эр де шолай оьзюню кьатынындан айрылмасын.

¹² Кьалгъанларын буса Раббибиз тьююл, мен айтаман: эгер иман кьардашлардан бирини имансыз кьатыны болуп, эри ону булан яшамагъа рази буса, о кьатынындан айрылмасын. ¹³ Эгер кьатынны имансыз эри болуп, кьатын ону булан яшамагъа рази буса, о да эринден айрылмасын. ¹⁴ Неге тьююл де, имансыз эр иманлы кьатындан таба, имансыз кьатын да иманлы эрден таба Аллагъны алдында тазаланар. Шолай болмаса, сизин авлетлеригиз таза болмас эдилер. Гъали буса олар Аллагъны алдында таза.

¹⁵ Эгер имансыз эр яда кьатын айрылмагъа сюе буса, кьой, айрылсынлар. Иманлылар шолай гезиклерде эркин. Аллагъ сизин паракъатлыкъда яшамагъа чакъырды чы дагъы. ¹⁶ Гъей кьатын, балики де, эринг сенден таба Исагъа иман салар. Гъей эр, балики де, кьатынынг сенден таба Исагъа иман салар.

¹⁷ Амма сизин гьаригиз энниден сонг да оьзюне Раббибиз гёрсетген кюйде яшап кьалсын. Аллагъ оьзюню чакъыргъан кюйде кьалсын. Мен булай ёл гёрсетивлени Исагъа иман салгъанланы бары да жыйынларына бермен. ¹⁸ Аллагъ чакъыргъан заманында сюннет этилген адамгъа шону яшырмагъа тарыкъ тьююл. Аллагъ чакъыргъан заманда сюннет этилмеген адамгъа сюннет этилмеге тарыкълы тьююл. ¹⁹ Сюннет этилмек де, сюннет этилмей кьалмакъ да бир зат да тьююл. Аслусу янгыз Аллагъны буйрукъларын кютмекдедир. ²⁰ Гьар ким оьзюню Аллагъ Оьзюне чакъыргъан заманда нечик болгъан буса, шо гъалында кьалсын. ²¹ Раббибизни Оьзюне чакъырылгъан заманында кьул эдинг буса, шогъар бир де талчыкъма. Эгер азат болмагъа имканлыкъ бар буса, шо имканлыкъдан пайдаланма кьара. ²² Эсингге сакълап кьой: Раббибиз Оьзюне чакъыргъан заманда кьул болгъан адам Ону азат адамыдыр. Шолай Оьзюне чакъырылгъан заманда азат болгъан адам да Месигъни кьулудур. ²³ Аллагъ сизин кьул гъалыгъыздан кёп багъа кьыймат берип алды, шо саялы инсанлагъа кьул болма кьарамагъыз. ²⁴ Кьардашлар, Аллагъ Оьзюне чакъырагъан заманда гьар ким не гъалында болгъан буса, шо гъалында кьалып кьалсын.

²⁵ Эр-кьатын тьююлени айтсакъ, о гьакъда магъа Раббибизни буйрукъу ёкъ. Тек мен оьзюмню пикрумну айтайым: мен ойлашагъан кюйде буса, магъа, Аллагъны яхшылыкъындан, инанма ярай. ²⁶ Бизин авур заманлар инсан шо кююнде кьалса яхшы деп гьисаплайман. ²⁷ Кьатынгиши булан байлангъан бусанг — эркинликни излеме; байланмагъан бусанг — кьатын излеме. ²⁸ Амма кьатын алсанг да, шондан гюнагъ болмас. Къыз эрге барса да, шо саялы гюнагъ болмас. Тек унутмагъыз, уйленгенлер учун яшавда кёп кьыйынлыкълар кьаршылашар, мен буса сизин шо кьыйынлыкълардан кьорумагъа кьаст этемен.

²⁹ Къардашлар, заман битип бара деп айтма сюемен. Энниден сонг къатыны барлар къатыны ёкълар йимик болсунлар, ³⁰ яслылар яслы тюгюллер йимик болсунлар, сююнегенлер сююнмейгенлер йимик болсунлар, сатып мал алагъанлар малы ёкълар йимик болсунлар. ³¹ Бу дюньяны ишлери булан машгул болгъанлар бюс-бютюнлей шо ишлерине берилип къалмасынлар, неге тюгюл де бу дюнья гъали биз гёреген гъалында узакъ къалмажакъ.

³² Мен буса сизин гъеч бир къайгысыз болмакълыгыгъызны сюемен. Уйленмеген адам, Раббизни разилигин алмакъ учун, Ону ишлерини къайгысын этер. ³³ Къатыны бар адам бу дюньяны ишлерини гъайын ва къатыныны разилигин нечик алайым деген гъайны этип айланар ³⁴ ва эки орталыкъда къалар. Эрсиз къатын яда эрге бармагъан къыз, Раббизни разилигин алмакъ учун, къаркъарасы ва ругъу булан оъзюн Аллагъа багъышлар. Эри бар къатынгъа буса, эрини разилигин къазанмакъ учун, яшавну къайгысын этип айланма тюшер. ³⁵ Буланы мен сизге тогъас салмакъ учун тюгюл, сизин пайдагъыз учун сёйлеймен. Ёкъ, сиз Раббизге амин болуп болгъаныгъызны ва башгъа затгъа тергев бермей, тийишли кюйде яшагъаныгъызны сюемен.

³⁶ Эгер оъзюню гелешмиши етишгени ва эрге бармагъаны саялы адам огъар тийишли кюйде янашмайман деп гысап эте буса, о сюйгенин этсин. О гюнагъ иш этген болмажакъ. Шолайлар къатын алсынлар. ³⁷ Амма юрегинден мекенли кюйде токъташып, къаркъарасын енгип ва оъзюню гыслерин жыйып сакълап, гелешмишин къатын этип алмагъан гиши яхшы иш этген болур. ³⁸ Шолайлыкъда, гелешмиши булан уйленеген гиши яхшы иш этеген, уйленмейген гиши буса дагъы да яхшы иш этген болур.

³⁹ Эри сав чакъы къатын огъар байлавлу. Эгер де эри оылюп къалса, ону сюйген адамына эрге барма ихтияры бар, тек Исагъа иман салгъан адамгъа. ⁴⁰ Эгер де янгыз къалып къалса, мени гысабымда, дагъы да насипли болуп къалажакъ. Менде де Аллагъны Ругъу бар деп ойлайман.

Ялгъан аллагъагъа къурбан этилеген этлени гъакъында

8 ¹ Гъали ялгъан аллагъагъа къурбан этилеген этлени гъакъында «барыбызны да билимиз барны» биз билебиз. Билим инсанланы оыктем-лигинден шишип айланма борчлу эте, сююв буса инсанланы къурашдыра. ² Эгер де бирев билим алдым деп гысап эте буса, о оъзюне билме тийишли кюйде билмейдир. ³ Амма Аллагъ Оъзюн сюеген гишини таный.

⁴ Ялгъан аллагъагъа къурбан этеген этлени ашамакъгъа гелейик. Бу дюньяда ялгъан аллагълар бир тарыкъсыз затлар экенни, Бир болгъан Аллагъдан башгъасы ёкъ экенни биз билебиз. ⁵ Кёкде болсун, ерде болсун, «аллагълар» деп айтылагъанлар бар буса да (оъзлеге «аллагълар»

деп айтылагъанлар кёп ва «бийлер» деп айтылагъанлар кёп), ⁶ амма бизге Ата болгъан бир Аллагъ бар. Бары да зат Ондан баш ала, биз де Ону учун яшайбыз. Бизге бир Раббиз Иса Месигъ де бар. Бары да зат Ондан таба яратылгъан, биз де Ондан таба яшайбыз.

⁷ Амма шону бары да адамлар билмейлер. Биревлер гъали-гъалилер болгъунча да ялгъан аллагъагъа сужда къыла эдилер. Олар гъали де къурбан эт ашайгъанда да, шону ялгъан аллагъагъа сужда къылыв деп ва оъзлени осал намусу похлана деп гысаплай. ⁸ Ашайгъан затыбыз бизин Аллагъа юукълашдырмай. Неге тюгюл де, ашагъан булан да бизге бир зат да къошулмай, ашамагъан булан да биз бир зат да тас этмейбиз.

⁹ Амма сакъ болугъуз, сизин аш танглавдагъы бу эркинлигигиз имандан языкъланы гюнагъа тюшювюне себеп болуп къалмасын. ¹⁰ Масала, имандан языкъ бир адам билимли деп гысапланагъан сени ялгъан аллагъаны бир ибадатханасында къурбан этген этни ашайгъанынгны гёрюп къала. Шо заман о да шолай къурбан этни ашама ярай деп ойлашмасмы дагъы? ¹¹ Шо имандан языкъ адам, тап оъзю учун Месигъ оылген иман къардашыгъыз, сизин билимлеригизден дагъылажакъ. ¹² Шолайлыкъда, сиз иман къардашларыгъызгъа къаршы гюнагъ иш этмек булан, оланы осал намусун яралап, Месигъге къаршы гюнагъ иш этген де болурсуз. ¹³ Шолай болгъанда, эгер мен ашайгъан зат иман къардашымны гюнагъ иш этмеклигине себеп бола буса, иман къардашымны гюнагълы этмес учун, дагъы бир заманда да мен эт ашамасман.

Павелни элчилик ихтиярлары

9 ¹ Мен азат тюгюлменми дагъы? Мен элчи тюгюлменми дагъы? Мен Раббиз Исаны гёргеменменми дагъы? Раббиз булан бирликде сиз мени ишлеримни натижалары тюгюлмюсюз дагъы? ² Башгъалар учун элчи тюгюл бусам да, дагъы болмагъанда сизин учун чу мен элчимен. Сиз оъзюгюз, Раббиз булангъы сизин яшавугъуз Мени элчилигимни исбатлавудур.

³ Мени айыплайгъанлагъа оъзюмню якълап айтагъаным шудур: ⁴ ашамагъа ва ичмеге бизин ихтиярыбыз ёкъму? ⁵ Яда оъзге элчилер йимик, Раббизни инилери ва Петер йимик, Исагъа иман салгъан къатынларыбызны ёлдаш этип алмагъа бизин гъакъыбыз ёкъму? ⁶ Яшавлукъ учун ишлеп къазанмагъа янгыз мен де, Барнаба да герекебизми?

⁷ Асгерлик борчун оъз харжы булан ким кютер? Юзюм бав орнатып, ону емишин ашамай къояжакъ ким болур? Кимдир къой сирив сакълайгъан, тек къой сют ичмейген? ⁸ Мен буланы янгыз инсанлар ойлашагъан кюйде сёйлейменми? Мусаны Къануну да шолай затланы сёйлемейми дагъы? ⁹ Мусаны Къанунунда: «Оъгюзге оъзю инныр басагъан затны ашама пуршав этме», — деп язылгъан чы. Раббиз оъгюзнюмю

дагъы гъайын этегени? ¹⁰Шону О сизге яхшы болсун деп тююлмю дагъы айтагъаны? Гелимден оюзюню пайын алма умут булан сабанчы сабан сюре, иннырчы да инныр баса. ¹¹Биз сизин пайдагъыз учун ругъ урлугъун чачабыз. Сизин арагъыздан яшав учун пайдалы затланы жыймагъа бизин ихтиярыбыз ёкъму дагъы? ¹²Башгъаланы сизден кёмек алмагъа ихтияры бар буса, бизин шогъар дагъы да кёп ихтиярыбыз бар. Амма биз шо ихтиярдан пайдаланмадыкъ. Месигъни Сююнч Хабарын билдиривге пуршавлукъ болмасын деп, бары да затгъа чыдап турабыз.

¹³Ибадатхананы къуллукъчулары ибадатханадан таба ашайгъаны, къурбанлыкъны салагъан ерни къуллукъчуларыны да къурбан этеген затланы бир пайына ихтияры бары сизге белгили тююлмю дагъы? ¹⁴Шолай Сююнч Хабарны билдирегенлер де яшав учун тарыкъ затны шо ишлеринден алсын деп Раббиз буюрду.

¹⁵Амма мен бу ихтиярлардан гъеч биринден де пайдаланмадым. Буланы мен магъа да шолай кёмек болсун деп де язмайман. Макътанма болагъан затымны биревге магърюм этме имканлыкъ бергенче, мен оймекни тангларман. ¹⁶Эгер мен Сююнч Хабарны билдире бусам, мени макътанмагъа гъакъым ёкъ, неге тююл бу мени кютме герекли бир борчумдур. Адаршай эди магъа, эгер мен билдирмей эдим буса! ¹⁷Эгер де шону мен оюзюм сайлагъан болгъан бусам, алапа алажакъ эдим. Эгер де сайламагъан бусам, шо магъа тапшурулгъан къуллукъ этивдюр. ¹⁸Магъа нечик алапа тюшген экен? Сююнч Хабарны гъакъсыз билдирип болагъаным ва шо Сююнч Хабар береген ихтиярлар булан пайдаланмайгъаным.

¹⁹Мен азатман ва биревге де къул тююлмен. Амма кёп адамланы Исаны янына тартмакъ учун, мен оланы барына да къул болуп къалдым. ²⁰Ягъудилени Исаны янына тартмакъ учун, олар булан мен оьзлер йимик болуп къалдым. Мусаны Къанунуна таби болагъанланы Исаны янына тартмакъ учун, олар булан Къанунгъа таби болагъан адам йимик болуп къалдым. (Тююю, мен оюзюмню Къанунгъа таби болагъанлардан санамайман.) ²¹Къанунну билмейген адамланы тапмакъ учун, Къанунну билмейгенлер булан мен оюзюмню Къанунну билмейген адам йимик тутдум (Месигъге таби болуп туруп, Аллагъны Къанунун биле бусам да). ²²Гючсюзлени Исаны янына тартмакъ учун, олар булан гючсюз болуп къалдым. Бирлерин сама Исагъа иман салдырайым деп, оланы барысына да ошап юрюдюм. ²³Бары да бу затланы мен Сююнч Хабар учун, ону яхшы затларында пайым болсун учун этемен.

²⁴Чабыв ярышларда кёплер ортакъчылыкъ этегенни, янгыз бири уьстюнлюк алагъанны сиз билесиз чи. Уьстюнлюкню савгъатын алмакъ учун, сиз де чабыгъыз. ²⁵Чабыв ярышларда ортакъчылыкъ этегенлер барысы да къаныгъывлу кюйде гъазирленелер. Олар шону заманлыкъ савгъатны алмакъ учун этелер. Биз буса даимлик савгъатны алмакъ

учун къаст этебиз. ²⁶Бутгъар гёре, мен де чабагъанда, алдында бир мурады бар гиши йимик чабаман. Урагъанда да, юмуругъум бошуна гетмес йимик ураман. ²⁷Мен къаркъарамны чыныкъдыраман ва ону биревлеге Сююнч Хабарны билдирип, оюзюм ярышлагъа къошулмай къалагъан кюй болмасын деп, оюзюмню ягъыма таби этемен.

Исрайылны тарихинден алынган масаллар

10 ¹Бизин бары да ата-бабаларыбыз Аллагъны булутуну къорувуну тюбюнде болгъанны ва къоркъунчсуз кюйде денгизни къыркъып чыкыгъанны билгенигизни сюемен мен, къардашлар. ²Мусаны якъчылары гъисапда олар бары да булутгъа ва денгизге «гёмюлген эди». ³Оланы барысы да бир ругъ азыгъын ашагъан ⁴ва барысы да бир ругъ сувун ичген. Олар оьзлени арты булан гелген бир ругъ ташдан ичгенлер. Шо таш буса Месигъ эди. ⁵Аллагъ оланы кёплеринден рази тююл эди, шо саялы олар дангылда къырылды.

⁶Булар барысы да, ата-бабаларыбыз йимик биз де яманлыкъны сюймесин деп, бизге бир дарс болсун деп этилди. ⁷Оланы бирлери йимик ялгъан аллагълагъа сужда къылмагъыз. Оланы гъакъында Сыйлы Язывларда булай язылгъан: «Халкъ ашамакъ-ичмек учун олтурду ва кеп чекмек учун турду». ⁸Оланы бирлери йимик пасат юрюмейик. Олар пасат юрюдю де — бир гюнню ичинде йигирма уьч минги къырылып къалды. ⁹Бизге Месигъни сынап къарама ярамай, оланы бирлери Ону сынап къарагъан. Олар йыланлар тигип оьлгенлер. ¹⁰Оланы бирлери кант этгенде йимик кант этмегиз. Оланы Азирейил малайик оьлтюрдю.

¹¹Бу бары да олар булан болгъан затлар уьлгю гъисапда болгъан ва бизге, ахыр заман ювукълашып гелегенде яшайгъанлагъа, буварыв йимик язылгъан болгъан. ¹²Шогъар гёре аякъ уьстде къатты эретургъанбыз деп ойлаша бусагъыз, сакъ болугъуз, йыгъылып гетме боласыз! ¹³Сиз гъали де гъар инсанны да башына гелегениннен башгъа сынагъа къаршылашмагъансыз. Амма Аллагъ аминдир. Сизин гючюгюзден артыкъ сынагъа тарымагъа О изну бермес. О шо сынавдан оьтме ёл гёрсестер ва ондан оьтме гюч берер.

¹⁴Шолайлыкъда, сююмлю къардашларым, ялгъан аллагълагъа къуллукъ этивден ари туругъуз. ¹⁵Мен сизге бир англавлу адамлагъа йимик сёйлеймен. Мен айтагъан сёзлени гъакъында оьзюгюз ойлашып къарагъыз. ¹⁶Раббизни алдында экмек бёлюв адатны кюте туруп, Аллагъгъа шюкюр этеген аякъны ичгенде, биз Месигъни къанына пайчы болмайбызмы дагъы? Шо адатны кюте туруп, экмекни сындырып ашагъанда, биз Месигъни къаркъарасына пайчы болмайбызмы дагъы? ¹⁷Экмек бир, кёп болгъан биз де бир къаркъарабыз, неге тююл барыбыз да бир экмекни пайлап ашайбыз.

¹⁸ Исрайлыны халкына бир къарагъыз чы: Аллагъга кърбан этеген этни ашайгъанлар Огъар сужда кылывуна пайчы болмаймы дагъы? ¹⁹ Гъасили, мен не айтма сюемен? Ялгъан аллагълагъа кърбан этеген этни маънасы бармы яда оъзю ялгъан аллагъланы маънасы бармы? ²⁰ Ёкъ, озокъда! Тек имансызлар кърбан этегенде, олар ону Аллагъга этмей, жинлеге эте. Мен буса сизин жинлер булан ишигиз болгъанны сюймеймен! ²¹ Сиз бир вакътини ичинде Раббизни аягъындан ва жинлени аягъындан ичип болмассыз чы! Шолай да бир вакътини ичинде Раббизни тепсисинде ва жинлени тепсисинде олтуруп болмассыз чы! ²² Яда сиз Аллагъда гюнчюлюк уятма сюемисиз? Биз Ондан гюнчюлюзмю дагъы?

Павел башгъланы пайдасына айлана

²³ «Не зат этмеге де ярай», амма бары да зат бизин учун пайдалы тюгюдюр. «Не зат этмеге де ярай», амма бары да зат бизин кърашдырмас. ²⁴ Гъар ким оъзюнюкине тюгюл, оъзгеге пайдалы болуп чыгъагъан затны гъайын этсин.

²⁵ Базардан сатып алагъан этни, ахтигине чыгъа турмай, парахат кюйде ашагъыз. ²⁶ Неге тюгюл де, «ер де, ону устьюнде болагъан бары да зат да Раббизникидир».

²⁷ Эгер Исагъа иман салмагъан бирев сизин къонакълай чакъырса, сиз де бармагъа сюйсегиз, парахат кюйде алдыгъызгъа салгъан бары да затны ашагъыз. ²⁸ Амма бирев сизге: «Бу ялгъан аллагълагъа кърбан этилген эт», — десе, шону айтгъан гиши учун ва намус учун ашамагъыз. ²⁹ Намус дегенде, сеникин тюгюл, башгъа адамны намусу учун деп айтмагъа сюемен. Неге дагъы биревню намусу мени эркинлигимни кемитме герек? ³⁰ Эгер мен аш учун Аллагъга шюкюрлюк эте бусам, шо шюкюрлюк этеген ашым учун ким мени айыплама бола?

³¹ Шогъар гёре, ашай бусанг да, иче бусанг да яда башгъа бир ишни эте бусанг да, бары да этеген затынгны Аллагъны макътавлугъу учун эт. ³² Не ягъудилени, не ят халкъланы, неде Исагъа иман салгъанланы гюнагъ иш этивюне себепчи болмагъыз. ³³ Мен бары да халкъгъа ярама къарайман, оъзюмню пайдама тюгюл, кёплер къутгъарылсын деп, олагъа пайдагъа айланаман.

Жыйынгъа жыйылгъан заман булан байлавлу насигъатлар

11 ¹ Мен Месигъден ульгю алагъанда йимик, сиз де менден ульгю алыгъыз. ² Гъар затда мени эсде сакълайгъаныгъыз ва мен уйретген затланы мен айтгъан кюйде кютегенигиз учун сизге макътав этемен. ³ Сиз шу затны билип кългъаныгъызны сюемен: Месигъ — гъар эргишини башчысы, гъар эркек — къатыныны башчысы. Аллагъ да — Месигъни башчысы. ⁴ Гъар-бир эргиши, эгер де о башы ябылгъан кюйде дуа эте

буса яда Аллагъны атындан сёйлей буса, оъзюню Башчысын — Исаны — биябур этеген бола. ⁵ Башын ачгъан кюйде дуа этеген яда Аллагъны атындан сёйлейген къатынгйиши де башын илыкъгъа салыр, шолай къатын чачлары юлюнген къатынгъа ошар. ⁶ Эгер къатынгйиши башын япма сюймей буса, чачларын къркъдырсын. Эгер къатынгйиши чачларын къркъдырмагъа яда юлютмеге уяла буса, башын япсын. ⁷ Эргиши башына бёрк гиймеге герек тюгюл. Неге тюгюл де, о Аллагъны келпети ва макътавлугъу, къатын буса эргишини макътавлугъу. ⁸ Неге тюгюл де, эргиши къатынгйишиден тюгюл, къатынгйиши эргишиден яратылгъан. ⁹ Эргиши къатынгйиши учун тюгюл, къатынгйиши эргиши учун яратылгъан. ¹⁰ Малайиклер билсин деп, муна шо саялы къатынгйишилер, гъакимликни тюбюнде экенлигини белгиси гъисапта, явлукъ байлама тарыкъ.

¹¹ Амма Раббизни алдында къатынгйиши эргишиден асылы бола, эргиши буса къатынгйишиден асылы бола. ¹² Къатынгйиши эргишиден яратылгъаны йимик, эргиши де къатынгйишиден тувгъан. Бары да затны буса Аллагъ яратгъан. ¹³ Оъзюгюз ойлашып къарагъыз: къатынгйишиге башы ачыкъ кююнде Аллагъга дуа этмеге кыйышамы? ¹⁴ Узун чачлар оъсдюрк эргиши учун илыкълукъ экенни сизге табият оъзю де уйретмейми? ¹⁵ Узун чачлар — къатынгйиши учун буса безендиреген зат. Чачлар — огъар явлукъ йимик берилген зат. ¹⁶ Эгер бир-биревлер бу гъакъда эришмеге сюйсе, не бизин, не Исагъа иман салгъанланы оъзге жыйынларыны башгъа адаты ёкъну да айтып къоймагъа сюемен.

Экмек бёлюв адат булан байлавлу насигъат

¹⁷ Сизге бирдагъы насигъат бермеге сюемен. Жыйынларыгъыз учун мен сизин макътамагъа болмайман, оланы пайдасындан эсе заралы кёпдюр. ¹⁸ Биринчиси, сиз жыйылгъан заманда, арагъызда эришивлюклер болагъанын эшитдим, шогъар мен бир якъдан инанаман. ¹⁹ Сизин арагъыздан иманда мекенли токъташгъанларыгъыз белгили болсун учун, арагъызда башгъачалай ойлашагъанлар да болмагъа герек. ²⁰ Шону булан бирге сиз Раббизни алдында экмек бёлюв адатны кютме жыйылагъанда, сиз шону башгъа бир затгъа айландырасыз. ²¹ Сизин гъаригиз оъзюгюзно ашыгъызгъа гъайт этип гиришесиз. Муна шулай бири ач кюйде, бири эсирип гете. ²² Не эте, сизин ашап-ичип болар йимик оъзюгюзно уьюгюз ёкъму? Яда сиз Исагъа иман салгъанланы жыйынын гёрюп ярамаймысыз? Сиз пакъырланы тёбен этме сюемисиз? Не айтайым дагъы сизге? Макътама герекменми сизин? Ёкъ, о зат саялы макътамажакъман.

²³ Мен сизге берген затны оъзю Раббизден алдым. Оъзюне хыянатлыкъ этилген гече Раббиз Иса экмекни де алып, ²⁴ шюкюр этгенден сонг, ону бёлген ва: «Бу сизин учун кърбан этилеген Мени къркъарамдыр. Муну Мени эсде сакъламакъ учун ашагъыз», — деген. ²⁵ Ахшам

ашдан сонг да О шотай этген ва кьолуна аякьны алып: «Бу аякь Аллагьны ва Ону халкьыны арасындагы янгы разилешивню белгилейген Мени кьанымдыр. Кьачан ичсегиз де, Мени эсге алмакь учун ичигиз», — деген. ²⁶Гьар гезик бу экмекни ашайгьанда ва гьар гезик бу чагьыр аякьны ичегенде, сиз Раббиз кьайтып гележек замангьа ерли Ону оьлмеклигине шагьатлыкь этесиз.

²⁷Шогьар гьере, Раббизни экмегин ашайгьан ва чагьыр аягьын ичеген адам шону лайыкьсыз бир кюйде этсе, Ону Кьаркьарасына ва кьанына кьаршы гюнагь иш этген болур. ²⁸Экмекни ашагьынча ва чагьыр аякьдан ичгинче, инсан бир алдын оьзюн тергеп кьарамагьа герек. ²⁹Неге тьогюл де, Раббизни кьаркьарасына агьамият бермейли ашайгьан-ичеген адам Раббизни такьсырлавун ашайдыр-ичедир. ³⁰Шо себепден сизин арагьызда кюйсюзлер ва авруйгьанлар кьеп, оьлегенлер де аз тьогюл. ³¹Эгер биз оьз-оьзюбюзге дуван эте эдик буса, Раббиз бизге шотай дуван этмес эди. ³²Амма Раббиз бизге дуван эте туруп, О бизин тьоз ёлгьа сала. Шо заман кьыяматгюн башгьалар булан бирче бизге дуван этилмес.

³³Шотайлыкьда, кьардашларым, Раббизни алдында экмек бьлюв адатны кютме жьыйылагьанда, бир-биригизден алдынлыкь этмеге кьарамагьыз. ³⁴Ач болгьаныгьыз бар буса, жьыйынарыгьызда Раббизни такьсырына тьушмес учун, уьюнде ашап гелсин. Кьалгьан затланы буса мен сизин яныгьызгьа гелгенде, ёрукьгьа саларман.

Аллагьны Ругьуну савгьатлары

12 ¹Гьали, кьардашларым, гелигиз, ругь савгьатланы гьакьында сьейлейик. Шону да сиз англамай кьалгьаныгьызны сьуймеймен. ²Билемисиз, сиз имансыз заманыгьызда оьзюгюзню терс ёл булан элтмеге кьойдугьуз ва тилсиз ялгьан аллагьагьа кьуллукь этдигиз. ³Аллагьны Ругьуну таьсиринден бирев де: «Исагьа налат болсун», — деп айтмас ва бирев де, Аллагьны Ругьундан таба тьогюл эсе: «Иса Раббиздир», — деп айтма болмас.

⁴Тюрлю-тюрлю савгьатлар бар, тек оланы Аллагьны биргине-бир Ругьу бере. ⁵Кьуллукьланы да тюрлю-тюрлю тайпалары бар, тек оланы биргине-бир Раббиз тапшура. ⁶Инсанларда да Аллагь тюрлю-тюрлю кюйде иш гьере, тек бары да инсанларда бары да затны биргине-бир Аллагь эте.

⁷Гьар инсангьа Аллагьны Ругьуну тюрлю-тюрлю савгьатлары пайда учун бериле. ⁸Аллагьны Ругьу бирине гьакьыллы сьэзлени, башгьасына буса билимли сьэзлени бере. ⁹Бир башгьасына Аллагьны Ругьундан иман бере, бир башгьасына да аврувланы сав этмеге гюч бере. ¹⁰Бирине муьжизатлар яратмагьа гюч, башгьасына Аллагьны атындан сьейлемеге

савгьат, бирисине не зат Аллагьны Ругьундан амалгьа гелегенни, не зат буса гелмейгенни айырма бажарывлукь, оьзгесине англашылмайгьан тиллерде сьейлемеге, бирдагьысына шо тиллени анлатмагьа гьуонер бере. ¹¹Булары барын да Аллагьны биргине-бир Ругьу эте ва гьар кимге сьуйген кюйде пайлап бере.

Исагьа иман салгьанланы жьыйыны — Месигьни кьаркьарасы

¹²Бизин гьар-бирибизни кьеп санлары булангьы бир кьаркьарабыз бар, бары да шо санлар бир кьаркьараны кьурашдыра. Месигь де шотайдыр. ¹³Ягьуди яда ят бусакь да, кьулла яда азат адамлар бусакь да, бизин барыбызны да сувгьа чомуп, Аллагьгьа тапшурду. Шоллукьда, биз бир Ругьдан таба Месигьни кьаркьарасы булан бирлешип кьалдыкь ва барыбыз да бир Ругьну кьабул этдик.

¹⁴Кьаркьара буса бир сандан тьогюл, кьеп санлардан кьурашгьан. ¹⁵Масала, бут: «Мен кьол тьогюлмен, шо саялы да мен кьаркьараныки де тьогюлмен», — деп айтса, шо да бут кьаркьараны бир саны тьогюл деп саналмагьа себеп болмас. ¹⁶Яда кьулакь: «Мен гьэз тьогюлмен, шо саялы да кьаркьараныки де тьогюлмен», — деп айтса, шо да кьулакь кьаркьараны бир саны тьогюл деп саналмагьа себеп болмас. ¹⁷Эгер де савлай кьаркьара янгьыз гьэзден амалгьа гелген эди буса, о нечик эшитер эди? Эгер де савлай кьаркьара кьулакь болуп кьалгьан буса, о нечик ийис билер эди? ¹⁸Амма гьакьыкьатда Аллагь кьаркьарада гьар санны оьзю тийишли гьереген кюйде ерлешдирген. ¹⁹Эгер бьютюн кьаркьарада биргине-бир сан тьогюл болмагьан эди буса, шо заман кьаркьара оьзю нечик болур эди? ²⁰Гьакьыкьатда санлар кьеп, оланы бирлешдиреген кьаркьара буса бирдир.

²¹Гьэз кьолгьа: «Сен магьа тарыкь тьогюлсен!» — деп яда баш аякьлагьа: «Сиз магьа тарыкь тьогюлсюз!» — деп айтып болмас. ²²Терсине, кьаркьараны гючсюз гьерюнеген санлары оьзгелеринден эсе хьйлы да артыкь герекли болур. ²³Кьаркьараны биз агьамиятлы тьогюл деп санайгьан санларына дагьы да кьеп агьамият беребиз. Анив гьерюнемейген санларыбызны буса яхшы кюйде яшырабыз. ²⁴⁻²⁵Анив гьерюнеген санларыбызны буса яшырмагьа тарыкь тьогюл. Амма кьаркьарада айрылыкь болмай. Ону бары да санлары бир-бири булан байланып, бири бирини гьайын этсин учун, Аллагь кьаркьараны аз агьамияты булангьы санларын кьеп тергев берилеген кюйде этип ясагьан. ²⁶Бугьар гьере, эгер бир сан азап чеге буса, ону булан бирге оьзгелери де азап чеге. Бир сан гьюрметли болса, ондан кьалгьан бары да санлар да сьуюне.

²⁷Сиз барыгьыз да бирче Месигьни кьаркьарасысыз. Сизин гьаригиз ону санысыз. ²⁸Исагьа иман салгьанланы жьыйынында Аллагь, биринчйлей, элчилени белгилеген, экинчйлей — пайхаммарланы, уьчюнчюлей — устазланы. Сонг оьзлеге гьайран аламатлар гьерсетмеге гюч берилгенлер

геле. Сонг — аврувланы сав этегенлер. Сонг — оьзгелеге кёмек этегенлер, ёлбашчылык этегенлер, англашылмайгъан тиллерде сёйлемеге гьюнери булангъылар. ²⁹Биз барыбыз да элчилербизми? Биз барыбыз да пайхаммарларбызми? Барыбыз да устазларбызми? Барыбыз да гъайран аламатлар гёрсетебизми? ³⁰Барыбыз да аврувланы сав этебизми? Барыбыз да англашылмайгъан тиллерде сёйлейбизми? Барыбыз да шо тиллеге англатыв берип билебизми? ³¹Тек оьр савгъатлагъа багъып талпыныгъыз! Гъали мен сизге булардан да яхшы ёл гёрсетермен.

Сююв бары да савгъатлардан да артыкъ

13 ¹Эгер мен инсанланы ва малайиклени тиллеринде сёйлеп, сюювом ёкъ буса, зангырагъан ез къонгуравдан ва оькюреген къомуздан бир башгъалыгъым да ёкъдур. ²Эгер мени Аллагъны атындан сёйлемеге савгъатым бар буса ва сырланы биле бусам, гъар жура билимим ва тавланы йылышдырып болагъан иманым бар буса, амма сюювом ёкъ буса, мен бир зат да тьогюлмендир. ³Эгер мен бютюн малым-мюлкюмню садагъагъа уylesип, къаркъарамны отгъа салып яллатмагъа берсем, амма сюювом болмаса, ондан магъа бир асув да ёкъдур.

⁴Сююв чыдамлы, сююв рагъмулу. Сююв гюллемес, макътанмас, оьктем болмас. ⁵Сююв низамсызлыкъ тувдурмай, оьзюне хайыргъа айланмай, ачуву чыкъмай, о оьзюню хатирлерин санап айланмай. ⁶Сююв яманлыкъгъа сююнмес, гъакъ гертиликге сююнер. ⁷О бары затдан гече, бары затгъа инана, бары затгъа умут эте, бары затгъа чыдап тура.

⁸Сююв бир заманда да битмес, амма Аллагъны атындан сёйлемеге берилген савгъат битев, англашылмайгъан тиллерде сёйлемеге берилген гьюнер ёкъ болур, билимлер арадан тайып, тарыкъсыз болур. ⁹Бизин билимибиз камил тьогюл, Аллагъны атындан сёйлейгенибиз де камил тьогюл. ¹⁰Камиллик гелгенде, камил тьогюл зат арадан таяжакъ. ¹¹Мен яш заманымда яш йимик сёйлей, яш йимик англай, яш йимик де ойлаша эдим. Осьюп уллу болгъанда, яшлыгъымны къойдум. ¹²Гъали биз бары да затны тунукъ гюзгюден йимик гёребиз, камиллик етишгенде буса, бетге-бет гёрюшежекбиз. Гъали мени билимим ярты, о заман буса мен, Аллагъ да мени гъакъымда билегенде йимик, толу кюйде билежекмен.

¹³Шолайлыкъда, уьч зат къала: иман, умут, сююв. Буланы да барындан да уллусу сююв.

Жыйындагъы низамны гъакъында

14 ¹Сюювню ёлу булан юрюгюз. Аллагъны Ругъуну савгъатларын, айрокъда Аллагъны атындан сёйлемеге савгъатны алмагъа къасткъылыгъыз. ²Англашылмайгъан тиллерде сёйлейген гиши адамлагъа тьогюл, Аллагъгъа сёйлер, неге тьогюл ону бирев де англамас. О Аллагъны Ругъуну

къудраты булан сырлы затланы сёйлер. ³Аллагъны атындан сёйлейген гиши буса адамлагъа насигъат бермек ва оланы рагъатландырмакъ, къурашдырмакъ учун сёйлер. ⁴Англашылмайгъан тиллерде сёйлейген гиши оьзю-оьзюн къурашдырар, Аллагъны атындан сёйлейген гиши буса Исагъа иман салгъанланы къурашдырар. ⁵Сиз барыгъыз да англашылмайгъан тиллерде сёйлегенигизни сюер эдим, амма Аллагъны атындан сёйлейгенигизни дагъы да артыкъ сюер эдим. Аллагъны атындан сёйлейген адам англашылмайгъан тиллерде сёйлейген адамдан артыкъ. Озокъда, англашылмайгъан тиллерде сёйлейген адамны сёзю англатылып, Исагъа иман салгъанланы къурашдырма кёмек этеген гезиклер болмагъандан сонг.

⁶Энни, къардашларым, мен сизин яныгъызгъа да гелип, англашылмайгъан тилде сёйлемеге башласам, амма Аллагъдан гелеген англавну, уьйретивню, Аллагъны атындан сёйленеген сёзлени, билимни бермесем, ондан сизге не пайда болур? ⁷Аваз чыгъарагъан жансыз затлар, масала, дюдюк яда къомуз да шолай. Эгер шолардан чыгъагъан аваз мекенли ачыкъ кюйде сес бермей буса, дюдюк согъуламы яда къомуз согъуламы, ону нечик билмеге болур? ⁸Эгер зурнай белгисиз бир тавуш чыгъара буса, ябушувгъа ким гъазирленер? ⁹Шону йимик, сиз бир англашылмайгъан тилде сёйлей бусагъыз, сиз айтагъан затланы нечик англав? Сиз бошуна, гъавагъа сёйлеген болурсуз! ¹⁰Масала, дюньяда кёп тюрлю тиллер бар, амма оланы барысыны да шо тиллерде сёйлейгенлер учун маънасы бар. ¹¹Шо тил не зат англатагъанны мен билмей бусам, шо тилде сёйлейген гиши учун мен ят уьлкелимен, шо тилде сёйлейген адам да мени учун ят уькели. ¹²Сиз Ругъну савгъатларына талпына болгъан сонг, Исагъа иман салгъанланы жыйынын къурашдырмакъ учун, шоллагъа аявсуздан ес болма къарагъыз.

¹³Шогъар гёре англашылмайгъан тиллерде сёйлейген адам оьзю сёйлейген затларын англатып болагъан да болсун деп дуа этмеге герек. ¹⁴Эгер мен англашылмайгъан тилде дуа эте бусам, ругъум да дуа эте, амма гъакъылым ортакъчылыкъ этмей. ¹⁵Шолай болгъанда, мен не этме герекмен? Бир ругъум булан дуа этежекмен, бир де гъакъылым булан дуа этежекмен. Бир ругъум булан йырлажакъман, бир де гъакъылым булан йырлажакъман. ¹⁶Эгер янгыз ругъунг булан Аллагъгъа макътав эте бусанг, сен не сёйлейгенни билмейген бир адам сен этеген шюкюр дуангны артындан: «Амин, я Аллагъ», — деп нечик айтсын? Сен айтагъан затны о англамай чы! ¹⁷Сен Аллагъгъа яхшы шюкюр эте болма ярайсан, амма башгъа адам учун ондан бир пайда да ёкъ.

¹⁸Англашылмайгъан тиллерде мен сизден барыгъыздан да кёп сёйлейгениме Аллагъгъа шюкюр этемен. ¹⁹Амма иманлыланы жыйынында англашылмайгъан бир тилде он минг сёз сёйлемекден эсе, башгъаланы да уьйретмек учун, гъакъылым булан беш сёз сёйлемеге сюер эдим.

²⁰ Къардашларым, гъакъылда яшлар йимик болуп къалмагъыз. Яманлыкъда яшлар йимик затны англап битмейген кюйде, амма гъакъылда гъакъылбалыкъ болгъан адамлар йимик болугъуз! ²¹ Мусаны Къанунунда Раббиз булай айтды чы:

Бу халкъга Мен башга тиллер ва ят халкъланы авзу булан сёйлежекмен, амма шо заманда да олар Магъа тынгламажакълар.

²² Булайлыкъда, англашылмайгъан тиллерде сёйлемек Исагъа иман салгъанлар учун тююл, имансызлар учун бир белги. Аллагъны атындан сёйлемек буса имансызлар учун тююл, Исагъа иман салгъанлар учун бир белги. ²³ Эгер Исагъа иман салгъанлар жыйылып, барысы да англашылмайгъан тиллерде сёйлемек башласа ва шонда сизин яныгъызгъа шо тиллени англамайгъан яда имансыз адамлар гелсе, сиз гъакъылыгъызны тас этгенсиз деп айтмасмы? ²⁴ Эгер сиз барыгъыз да Аллагъны атындан сёйлей бусагъыз ва сизин арагъызгъа не болуп турагъанны англамайгъан яда имансыз бир адам гелсе, сёйленеген бары да сёзлер ону гюнагълы ва айыплы экенине тюшюндюрежек. ²⁵ Шолайлыкъда, ону юрек сырлары ачылажакъ, о баш уруп Аллагъгъа сужда этежек ва: «Гертилей де, Аллагъ сизин арагъызда!» — деп айтажакъ.

²⁶ Шондан не натижа чыгъарма тюше, къардашларым? Сиз бирче жыйылганда, биригизники алгъыш йырыгъыз, башгъагъызныки насигъатыгъыз, биревнюки Аллагъдан гелеген англаву, биревнюки англашылмайгъан тиллердеги хабары, биревнюки шо хабарны англатьву болсун. Тек бары зат Исагъа иман салгъанланы жыйынын къурашдырмагъа тарыкъ. ²⁷ Бирев англашылмайгъан тилде сёйлемек къарай буса, эки яда инг кёбю уьч адам гезик булан сёйлемек, бириси буса сёйленеген затны англатьмагъа герек. ²⁸ Эгер арагъызда шо тилни англатьп болагъан гиши ёкъ буса, сиз жыйылган заманда, англашылмайгъан тилде сёйлемек суюген адам сёйлемей турсун, янгъыз оьз-оьзю ва Аллагъ булан сёйлесин.

²⁹ Аллагъны атындан сёйлейгенлерден де эки яда уьч адам сёйлесин, къалгъанлары буса сёйлеген затлагъа тергев этсин. ³⁰ Эгер де олтургъанланы арасындан кимге буса да биревге бирден Аллагъдан англав гелип къалса, шо заман биринчиси токътап къалсын. ³¹ Барын да не затгъа буса да бир затгъа уйретмек ва барын да ругъландырмакъ учун, сиз барыгъыз да гезик булан Аллагъны атындан сёйлемек боларсыз. ³² Аллагъны атындан сёйлемек савгъаты булангъы адамлар шо савгъатына ёлбашчылыкъ этип бола. ³³ Неге тююл де, Аллагъ низамсызлыкъны тююл, паракъатлыкъны Аллагъдыр.

Исагъа иман салгъанланы бары да жыйынларында болагъаны йимик, ³⁴ къатынлар сёйлемей турсунлар. Оланы сёйлемек ихтияры ёкъ. Олар, Мусаны Къанунунда язылган кюйде, таби болма гереклер. ³⁵ Эгер олар

бир затны билмек сие буса, уйлеринде эрлерине сорасынлар. Исагъа иман салгъанланы жыйынларында къатынлагъа сёйлемек айып.

³⁶ Аллагъны каламы башлап, коринфилер, сизден чыкъган яда о янгъыз сизге етишип къалган деп ойлашамысыз? ³⁷ Оьзю пайхаммар яда оьзюнде Ругъну гюю бар деп гысап этеген гъар адам къабул этип къойсун: мен сизге язагъан затларым Оьзю Раббизни буйругъудур.

³⁸ Эгер де къабул этмей буса, оьзю де къабул этилмес.

³⁹ Булайлыкъда, къардашларым, Аллагъны атындан сёйлемек талпыныгъыз, англашылмайгъан тиллерде сёйлемекни де гери урмагъыз.

⁴⁰ Амма бары да затда низам болмагъа герек, бары да зат оьз еринде ва заманында болмагъа герек.

Иса Месиgни тирилюю

15 ¹ Къардашларым, сизге мен билдирген, сиз оьзю кюрчю гысапда къабул этген Сююнч Хабарны бирдагъы керен эсигизге салмагъа суюмен. ² Эгер мен сизге билдирген сёзлерден тайышмай турсагъыз, Сююнч Хабарны кёмеги булан къутгъарылмагъа болурсуз, ёгъесе сизин иманыгъыз негъакъдыр.

³ Оьзюм алган затны инг агъамиятлысын башлап мен сизге бердим: Сыйлы Язывларда язылган кюйде, Месиg бизин гюнагъларыбыз учун оьлюп гетди. ⁴ О гёмюлдю, уьчюнчю гюн буса, Сыйлы Язывларда язылган кюйде, тирилди. ⁵ Месиg Петерге, сонг Оьзюню он эки де якъчысына гёрюндю. ⁶ Мундан сонг бир вакътини ичинде О Оьзюню беш юзден де артыкъ якъчысына гёрюндю. Оланы кёплери бугюн де яшап туралар, бирлери буса гечингенлер. ⁷ Сонг О Якъубгъа ва бары да элчилерине гёрюндю. ⁸ Лап ахырда чакъсыз тувган бир яш йимик болган магъа да гёрюндю.

⁹ Мен элчилени инг гиччисимен ва элчи деген атгъа да лайыкълы тююлмен, неге тююл де мен Исагъа иман салгъанланы гызарлап турган бир адам эдим. ¹⁰ Амма, Аллагъны яхшылыгъындан, мен сиз гёреген кюйдемен. О магъа этген яхшылыкъ негъакъ болмады. Мен элчилени барындан да кёп загъмат тёкдюм, гертисин айтсам чы, мен тююл, Аллагъны менде болган яхшылыкъы загъмат тёкдю. ¹¹ Гъасили, мен этдимми, олар этдими — башгъа тююл, биз барыбыз да шолай билдиребиз, сиз де шо уйретивюбюзге иман салдыгъыз.

¹² Шолай буса, биз билдиреген кюйде, Месиg оьлюмден тирилген сонг, сизин арагъыздан бирлеригиз оьлюлер тирилмей деп нечик айттып боларсыз дагъы? ¹³ Эгер оьлюлер тирилмей буса, Месиg де тирилмеген. ¹⁴ Эгер Месиg тирилмеген буса, биз этеген иш де бош, сизин иманыгъыз да бош зат. ¹⁵ Шолай болганда, биз Аллагъны гъакъында ялган сёйлейген болуп чыгъабыз, неге тююл де О Месиgни оьлюмден тирилген деген хабарны билдиребиз. Эгер оьлюлени тирилмеклиги

болмай буса, Аллагъ Месигъни де тирилтмеге болмас эди. ¹⁶Эгер оьлюлер тирилмей буса, Месигъ де тирилмеген. ¹⁷Эгер Месигъ тирилмеген буса, сизин иманыгъыз да бош, гюнагъларыгъыз да гъали де гечилмеген. ¹⁸Булай болгъанда, Месигъге иман салып оьлгенлер де даимге ёкъ болгъан. ¹⁹Эгер биз янгыз бу яшав учун Месигъге умут эте бусагъ, бары да адамлардан инг насипсизлери биз болуп чыгъар эдик.

²⁰Амма Иса Месигъ оьлюмден тирилди! Оьзю де оьлгенлени инг биринчиси болуп тирилди. ²¹Оьлюм бу дюньягъа бир адамдан таба гелгени йимик, тирилив де бир башгъа адамдан таба гелген. ²²Адам булан ортакъчы болгъанлар бары да оьлегенде йимик, Месигъ булан ортакъчы болгъанланы да бары да яшавгъа къайтарылажакъ. ²³Амма гъариси оьз гезиги булан болажакъ: башлап Месигъ, О гелгенден сонг, Онуки болгъанлар тирилежеклер. ²⁴Сонг ахыр заман болажакъ. Месигъ бары да ругъ гъакимлени, башчыланы ва гючю булангъыланы ёкъ эттенде, гъакимлигин Атабыз Аллагъгъа тапшуражакъ! ²⁵Бары да душманларын аякъ тюбюне салып янчгъынча, О гъакимлик этмеге герек болажакъ. ²⁶Ёкъ этилежек ахырынчы душман оьлюмдюр. ²⁷Неге тюгюл де, Сыйлы Язывларда язылгъан кюйде, О «бары да затны аякъ тюбюне салажакъ». «Бары да затны» дейгенде, бары да затны Месигъге таби этген Аллагъдан башгъа бары да зат экени ачыкъ. ²⁸Бары да зат Огъар таби этилгенден сонг, Уланы да бары да затны Оьзюне таби этген Аллагъгъа таби болажакъ. Шондан сонг Аллагъ бары да затгъа толу кюйде гъакимлик этежек.

²⁹Эгер де шо шолай болмагъан буса, неге инсанлар оьлгенлер саялы, сувгъа чомдуртуп, оьзлени Аллагъгъа тапшурта дагъы? Эгер де оьлгенлер тирилмей буса, олар саялы оьзлени шолай Аллагъгъа тапшуртма негер тарыкъдыр дагъы? ³⁰Биз не учун яшавубузну гъар сагъатда къоркъунчукъгъа тарытабыз? ³¹Мен гъар гюн оьлюмню алдында токътайман. Къардашларым, Раббибиз Иса Месигъни алдында сизин булан болагъан оьктемлигим булан ант этемен! ³²Мени мурадым инсанланыки йимик болгъан буса, мен Эфесдеги къыр жанлар булан ябушуп не эте эдим дагъы? Магъа ондан не пайда бар? Эгер де оьлгенлер тирилмей буса, «ашайыкъ-ичейик, тангала биз оьлебиз чи!»

³³Вёрегиз, алданып къалмагъыз: «Яман ёлдашлар инсанны терс ёлгъа салар». ³⁴Тийишли кюйде эсигизни табыгъыз ва гюнагъ иш этмегиз. Мен муну сизин илыкъдырайым деп айтаман, неге тюгюл сизин бирлеригиз Аллагъны танымай.

Тирилегендеги къаркъараланы гъакъында

³⁵Амма биревлер: «Оьлюлер нечик тирилежек? Оланы къаркъаралары нечик болажакъ?» — деп сорай болмагъа ярай. ³⁶Шолай сорамакъ гъаигевлюкдюр! Гъар урлукъ чыкъмакъ учун, бир алдын оьлме герек!

³⁷Сиз чачагъан заманда, оьсюмлюкню оьзюн тюгюл, янгыз ону урлугъун, будайны яда башгъа бир оьсюмлюкню урлугъун чачасыз чы. ³⁸Аллагъ шо урлукъгъа Оьзю суйген кюйде къаркъара бере. О да гъар урлукъгъа оьзюню къаркъарасын бере.

³⁹Бары да къаркъаралар бир йимик болмай. Инсанланы къаркъарасы гъайванланыки йимик тюгюл, гъайванланы къаркъарасы къушланыки йимик тюгюл, къушланыки де балыкъланыки йимик тюгюл. ⁴⁰Кёкдеги къаркъаралар да бар, дюньядагъы къаркъаралар да бар. Кёкде болагъанларыны сан ягъы ва гёзеллиги башгъа, дюньяда болагъанларыныки де башгъа. ⁴¹Гюнешни шавласыны гёзеллиги башгъа, айныки башгъа, юлдузланыки де башгъа. Шавла якъдан юлдуз да юлдуздан башгъа.

⁴²⁻⁴³Оьлгенлени тириливю булан да тап шо кююнде бола: къаркъара чирийген гъалында гёмюле — янгыргъан гъалында тирилип къала; тёбен этилген гъалында гёмюле — макътавлу гъалында тирилип къала; гючсюз гъалында гёмюле — гючлю гъалында тирилип къала. ⁴⁴Табиатдагъы къаркъара болуп гёмюлер — ругъ къаркъара болуп тирилер. Табиатдагъы къаркъара болгъан сонг, ругъ къаркъара да бар. ⁴⁵Сыйлы Язывларда булай язылгъан: «Биринчи инсан болгъан Адам яшайгъан жан болду». Ахырынчы Адам буса яшав береген бир Ругъ болду. ⁴⁶Амма башлап арагъа чыкъгъан ругъ инсан тюгюл. Башлап арагъа чыкъгъан къаркъаралы инсан, сонг чыкъгъаны буса — ругъ инсан. ⁴⁷Биринчи Адам ерден, демек топуракъдан, экинчи Адам буса кёклерден гелген. ⁴⁸Топуракъдан болгъан адам нечик буса, кёклердеги болгъанлар да шолайдыр. Кёклерден болгъан Адам нечик буса, кёклердеги болгъанлар да шолай. ⁴⁹Биз топуракъдан болгъангъа нечик ошай бусагъ, кёклерден болгъан Адамгъа да шолай ошажажакъбыз.

⁵⁰Сизге айтма сюегеним, къардашларым, ерде этден ва къандан болгъан къаркъаралар Аллагъны гъакимлигини тюбюне тюшмес, шолай чирийген затлар чиримейгенлерини вариси болуп болмас. ⁵¹⁻⁵²Сизге бир сырны ачайым: биз барыбыз да оьлмежекбиз. Амма бирден, гёз юмуп, гёз ачгъынча, мюглетде ахырынчылай сюр чалагъанда, алышынажакъбыз. Сюр чалынажакъ ва оьлюлер чиримеген гъалында тирилежек, биз де алышынажакъбыз. ⁵³Неге тюгюл де, бютюн чирийген къаркъаралар чиримейген гъалгъа, оьлюмге тарылагъан къаркъаралар оьлюмсюз гъалгъа гирежек. ⁵⁴Чирийген ва оьлюмге тарылагъан къаркъаралар чиримейген ва оьлюмсюз гъалгъа гиргенде буса: «Оьлюмню уьстюнлюк ютуп къойду», — деп Сыйлы Язывларда язылгъан сёзлер гъакъ болуп чыгъажажакъ!

⁵⁵ *Гъей оьлюм! Сени уьстюнлюгюнз къайда?*

Гъей оьлюм! Сени жан ачитдырагъан огъунз къайда?

⁵⁶Жан ачитдырагъан гючню оьлюм гюнагъдан алгъан. Гючню буса гюнагъ Къанундан алгъан. ⁵⁷Тек Аллагъгъа шюкюрлюк болсун! О бизге Раббибиз Иса Месигъден таба уьстюнлюкню берди.

⁵⁸ Булайлыкда, гьей сююмлю кьардашларым, Раббизни ёлунда кьатты кюйде токътагъыз. Оьзюгюзню даим Раббизге кьуллукъ этивге толу кюйде багъышлагъыз, неге тьогюл сиз О учун тьекген кьыйыныгъыз бошуна гетмежегин билесиз.

**Ерусалимдеги иман
кьардашлагъа кьемек учун акъча жьыйы**

16 ¹Гьали Аллагъны халкъына кьемек учун акъча жьыйыну гьакъын-да бир нече сьз айттайым. Исагъа иман салгъанланы Галатиядагъы жьыйынларына мен буюргъан кюйде сиз де этерсиз. ²Гьар-биригиз жуманы биринчи гюнюнде оьзюню кьазанчына гьере артгъа акъча салсын. Мен гелген заманда жьыйып айланмасын учун, шону оьзюню янында сакълап турсун. ³Мен гелеген замангъа бир нече адамны айырыгъыз. Ерусалимдегилер билсин деп, мен шо адамлар кимлер экенни англатагъан кагъызлар язарман ва оланы жьыйылгъан садагъа булан Ерусалимге йиберермен. ⁴Эгер магъа да шонда бармагъа тийишли болса, олар булан мен де барарман.

Павелни хьялары

⁵Македониядан оьтгенде, мен сизин ягъыгъызгъа гележекмен, неге тьогюл де мен Македониядан оьтме кьарайман. ⁶Балики, яныгъызда бир нечакъы заман кьалырман яда кьышны чыгъарырман. Сонг барагъан ериме бармагъа сиз магъа кьемек этерсиз. ⁷Мен гьали сизин яныгъызгъа ёл уьстюнде гелип гетмейим деп токъташгъанман. Шо оьтесиз аз замангъа гелмек болур эди. Аллагъ буюрса, сизин булан бираз кьолай заман турмагъа умут этемен. ⁸Эфесде мен Пентикост байрамгъа ерли кьалажакъман. ⁹Неге тьогюл де, ишибизни этмек учун онда уллу имканлыкъ ачылгъан, амма магъа кьаршы чыгъагъанлар да чы кьеп.

¹⁰Эгер Тимофей сизин яныгъызгъа гелсе, сизин арагъызда огъар па-рахат ва кьоркъунчсуз болсун учун, тергев этигиз. Мени йимик, о да Раббизни ишин кюте. ¹¹Бирев де ону тьебен гьермесин. Сонг о мени яныма гелип болсун учун, ону эсенликде-аманлыкъда ёлгъа салыгъыз. Оьзге иман кьардашларыбыз булан мен ону гелмеклигин кьаравуллап тураман.

¹²Иман кьардашыбыз Аполлосгъа оьзге иман кьардашларыбыз булан бирге сизин яныгъызгъа барсын деп мен бек тиледим. О гьали бармагъа сюймей эди, амма оьзюне онгайлы болгъан заманда гележек.

Ахыргъы насигъатлар

¹³Сакъ болугъуз, иманыгъызда кьатты кюйде туругъуз, тартымагъыз ва гючлю болугъуз! ¹⁴Этеген бары да затыгъызны сююв булан этигиз.

¹⁵⁻¹⁶Стефанасны ва ону уьондегилерин сиз таныйсыз. Олар Агъаяда башлап Исагъа иман салгъаннны ва оьзлени Аллагъны халкъына кьуллукъ этивге багъышлагъаннны да сиз билесиз. Мен сиз оьзюгюз шолай адамлагъа ва Аллагъгъа кьуллукъ этип загъмат тьегеген гьар-биревге та-би болгъаныгъызны сюемен. ¹⁷Мен Стефанасны, Фортунатны ва Агъа-йикни гелмеклигине сюемен. Олар магъа сизин орнугъузну тутат. ¹⁸Олар мени де, сизин де ругъларыбызны гьетерди. Булайлар, гертилей де, макътавгъа лайыкълы.

¹⁹Исагъа иман салгъанланы Асиядагъы жьыйынлары сизге саламлар йиберелер. Акила булан Прискила ва оланы уьонде жьыйылагъан иман кьардашларыбыз сизге Раббизни гьюрметинден йылы саламлар йи-бере. ²⁰Мундагъы бары да иман кьардашларыбыздан да сизге саламлар бар. Бир-биригиз булан кьардашлар йимик кьысып кьучакълашып са-ламлашыгъыз.

²¹Мен, Павел, бу саламларымны сизге оьз кьолум булан яздым. ²²Раббизни сюймейгенлеге налатлар болсун. «Мараната!»* ²³Рабби-биз Исаны рагъмусу сизин булан болсун. ²⁴Мени сюювом де Иса Ме-сигъ булан бирликде сизин булан болсун.

* 16:22 Бу ерде арамей тилдеги чакъырыв берилген. Шо дуаны эки башгъа кюй-де охумагъа бола: «марана та» («Раббиз, тез гел!») яда «маран ата» («Рабби-биз геле тура!»).